

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1985/70

KARAR NO : 1985/102

ÖZET : Sıkıyönetim ilânından sonra işlenen ve 1402 sayılı kanunun 15. ve 13/b.maddesi kapsamına girmeyen suça ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Aho Aslan, Yusuf Aslan, Mustafa Aslan (1945 D.lu) Mustafa Aslan (1971 D.lu)

O L A Y : Olay tarihinden önce sanıklar ile müşteki Tayyar Öz ve mağdur Ali Karagözün bir kız kaçıırma meselesinden ötürü aralarının açık olduğu ve Mart/1982 tarihinde, sanıkların müşteki ve mağdura (biz apocular için para topluyoruz. 2.000.000 lire gönder, aksi halde öldürüleceksiniz) diye haber gönderdikleri, Tayyar Öz'ün bu parayı vermeyeceğini söylemesi üzerine, 19.5.1982 tarihinde sanık Aho Aslan ile oğlu Mustafa Aslan'ın (1971 D.lu) kahvehanede müşteki Tayyar Özü adiyen dövükleri, keza sanıklar Aho Aslan, Yusuf Aslan ve Mustafa Aslan'ın (1945 D.lu) Ali Karagözü de 20.5.1982 tarihinde demir, şiş ve sopalarla yaraladıkları ve bileğinden kol saatini alarak gasp ettikleri ileri sürülerek, sanık Aho Aslan ile Oğlu Mustafa Aslan (1971 D.lu) müessir fiil suçundan TCK'nun 64/1. madde yoluyla 456/4., madde ile ve sanıklar Aho Aslan, Yusuf Aslan ve Mustafa Aslan'ın (1945 D.lu) müşteki Tayyar Öz'e karşı 2.000.000 lira isteyerek gaspa teşebbüs etme suçları nedeniyle TCK'nun 495/1., 61., 522., 525., maddelerle ve aynı sanıkların mağdur Ali Karagöze karşı saatini gasp etme suçundan ötürü TCK'nun 64/ilk madde yoluyla 495/1., 522., 525., maddelerle tecziyeleri istemiyle Ağrı Sorgu Hakimliği'nce 16.11.1983 gününde, esas 1982/81, karar 1983/53 sayı ile haklarında son soruşturmanın açılmasına karar verilmiştir.

Ağrı Ağır Ceza Mahkemesi, 28.11.1984 gününde, esas 1983/158, karar 1984/240 sayı ile; 9. Kolordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı'nın 24.10.1984 gün, 1277 sayılı yazısı ile; suç tarihi ve niteliği itibariyle davanın sıkıyönetim askeri mahkemesinde görülmesi uygun görüldüğü belirtildiği ve atılı suçların sıkıyönetim ilânına ve faaliyetlerine ilişkin olarak işlendiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Erzurum-Ağrı-Kars-Artvin İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi, 26.4.1985 gününde, 1985/53 esas sayı ile; atılı suçların teknolojik saikle işlenmediği ve bir kız isteme meselesine dayanması nedeniyle davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği kanısına vararak, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvuruda bulunmuştur.

Dosya Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı'nın 29.4.1985 gün, 705 sayılı yazısıyla Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y.İsmet Ayer, Mebrure Gözdemir, A.Mazhar Akman, Necati Karakış, A.Vahap Özaslan ve Muammer Aksüt'ün katılmaları ile yaptığı 20.5.1985 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Sezai Aydın-alpin Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sanıklara atılı suçlar Ağrı İlinde 20.4.1980 günü ilân olunan sıkıyönetimden sonra 1982 yılı Mart ve Mayıs aylarında işlenmiştir.

Sıkıyönetim ilânından sonra işlenen bir suça ait davanın sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülebilmesinin önkoşulu 1402 sayılı Kanunun 15.maddesine göre suçun, sıkıyönetim ilânına ve faaliyetlerine ilişkin olarak işlenmiş olması veya aynı Yasa'nın 13/b.maddesinde belirtildiği veçhile sıkıyönetim askeri mahkemelerinin elkoyduğu herhangi bir suç ile umumi ve müşterek gaye içerisinde irtibatlı bulunmasıdır.

Oysaki, dosyaya atılı suçların sıkıyönetim ilânına ve faaliyetlerine ilişkin veya sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülmekte olan davalarla örgütsel ve organik bağlantılı olduğunu gösteren bir kanıt mevcut değildir.

Hernekadar müşteki ve tanık ifadelerinde sanıkların gaspa teşebbüs eylemine konu alan 2.000.000 lirayı hapse giren apocu örgüt elemanlarının çocuklarına dağıtılmak için istedikleri ileri sürülmüş ise de Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi'nce yapılan incelemeden, sanıklar haklarında apocu örgüt üyesi oldukları iddiasıyla açılmış bir dava ve soruşturma bulunmadığı anlaşılmasına göre sanıkların üzerlerine atılı suçu yasa dışı bir örgüt elemanı olarak veya böyle bir örgütü güçlendirmek amacıyla işledikleri kabul edilemez.

Sanıkların kişisel çıkar sağlamak amacıyla ve muhatapta ciddi bir korku yaratmak için örgüt adına kullandıkları dava dosyası münderecatından anlaşılmaktadır.

Bu nedenlerle sıkıyönetim ilânına ve faaliyetlerine ilişkin olarak veya sıkıyönetim askeri mahkemelerinin elkoyduğu davalarla bağlantılı olarak işlendiği saptanmayan suça ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi ve Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi'nin başvurusunun kabulü ile Ağrı Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

S O N U Ç : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine bu nedenle Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi'nin başvurusunun kabulüne, Ağrı Asır Ceza Mahkemesi'nin 28.12.1984 günlü, 1983/158, karar 1984/240 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 20.5.1985 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Servet Tüzün

Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Mebrure Gözdemir

Üye

A. Mazhar Akman

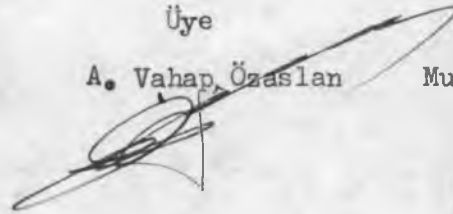
Üye

Necati Karakış

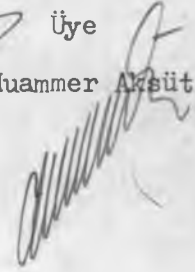
Üye

A. Vahap Özarslan

Üye

Muammer Aksüt

İki-

G/T.